

**КРАСНОКУТСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ОЛЕКСІЇВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ

НАКАЗ

від 05 червня 2023 року

№

**Про стан роботи бібліотеки
Олексіївського ліцею
у 2022/2023 навчальному році**

Бібліотека Нової української школи є важливим складником сучасного освітнього середовища закладу загальної середньої освіти і посідає вагоме місце в інформаційному забезпеченні освітнього процесу. Вона організовує свою діяльність спільно з педагогічним колективом згідно з планами роботи і регламентуючою документацією.

У 2022/2023 навчальному році робота бібліотеки Олексіївського ліцею здійснювалася відповідно до:

- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (із змінами), «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (із змінами), «Про Національну програму інформатизації», «Про авторське право і суміжні права» (із змінами);
- Концепції Нової української школи;
- наказу Міністерства освіти України від 14.05.99 № 139 «Про затвердження Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу Міністерства освіти України»;
- наказів МОН України від 02.12.2013 № 1686 «Про затвердження Інструкції про порядок комплектування та облік підручників і навчальних посібників у бібліотечних фондах загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації» (із змінами), від 20.07.2020 № 931 «Про затвердження Порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам»; від 26.06.2017 № 929 «Про впровадження Універсальної десятикової класифікації в практику роботи бібліотек»;

- наказу МОНмолодьспорту України від 01.10.2012 № 1060 «Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси» (із змінами);
- наказу Міністерства культури і туризму України від 03.04.2007 № 22 «Про затвердження Інструкції з обліку документів, що знаходяться в бібліотечних фондах»;
- наказу МОН України розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 березня 2023 року № 190-р «Про схвалення Стратегії розвитку читання на період до 2032 року "Читання як життєва стратегія" та затвердження операційного плану її реалізації на 2023—2025 роки»;
- Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України»;
- Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава».

Упродовж 2022/2023 навчального року бібліотека Олексіївського ліцею працювала над вирішенням проблемного питання «Формування інформаційної компетентності особистості в шкільній бібліотеці».

Серед пріоритетів у роботі: створення інформаційного середовища, яке відповідає запитам і потребам основної категорії користувачів, формування інформаційно-комунікаційної компетентності та медіаграмотності учнів, відпрацювання навичок безпечного застосування інформаційно-комунікаційних технологій та засобів під час роботи в інтернет-мережі, дотримання принципів академічної доброчесності та вдосконалення рівня та навичок володіння українською мовою.

Відповідно до наказів по закладу освіти від 29 серпня 2022 року № 68 «Про підготовку та організований початок 2022/2023 навчального року у закладі освіти» та 06 вересня 2022 року № 87 «Про роботу шкільної бібліотеки у 2022/2023 навчальному році» у серпні-вересні було проведено заходи щодо забезпечення учнів підручниками та перереєстрацію читачів у зв'язку з переформуванням класів.

У бібліотеці достатньо сучасної дитячої яскраво-ілюстрованої художньої літератури, книг енциклопедичного та довідкового змісту, які відповідають віковим особливостям дітей.

Пошуковій, дослідницькій, навчальній діяльності здобувачів освіти сприяють технічне оснащення бібліотеки: 3 ноутбука, які підключені до інтернету, 3 одиниці копіювально-множильної техніки, 1 мультимедійний пристрій. Сучасні меблі відповідають зросту дітей та сприяють зручному та швидкому пошуку необхідної літератури. Приміщення бібліотеки-медіатеки - світле, естетично оформлене.

Завідувачем бібліотеки у закладі освіти працює Сербіна Валентина Анатоліївна, яка має середню спеціальну освіту та 36-річний стаж бібліотечної роботи.

Валентина Анатоліївна проводить роботу з формування, організації та збереження книжкового фонду: вивчає його склад, аналізує використання, комплектує відповідно до навчальних програм, інтересів та запитів користувачів; здійснює технічну обробку, реєстрацію, сумарний та інвентарний облік нових надходжень; працює з читацькою заборгованістю та ремонтом пошкодженої літератури, проводить виявлення та списання старих, морально застарілих і невикористовуваних матеріалів за встановленими правилами і нормами.

У 2022/2023 навчальному році фонд бібліотеки поповнився 31 примірником літератури основного фонду.

Навчальний рік	Надходження примірників друкованої продукції		Всього
	основний фонд	підручники	
2021/2022	117	182	299
2022/2023	31	0	31

Фонд бібліотеки Олексіївського ліцею налічує 6437 примірників. Із них: літератури основного фонду – 4679 примірників та 1758 примірників підручників і посібників. Кількість читачів – 115, із них до 18 років – 93. Число відвідувань – 197. Книговидача – 247.

У порівнянні з минулим навчальним роком кількість читачів та число відвідувань зменшилися через дистанційне навчання, яке тривало протягом усього 2022/2023 навчального року.

Навч. рік	Фонд бібліотеки	Із них		К-сть читачів	Із них – до 18 років	Число відвідувань
		література основного фонду	підручники, посібники			
2020/2021	6205	4629	1576	109	87	748
2021/2022	6406	4648	1758	145	118	673
2022/2023	6437	4679	1758	115	93	197

Валентина СЕРБІНА проводить бібліотечно-медійну роботу: складає рекомендаційні бібліографічні списки літератури, проводить бібліографічні огляди тощо. З метою популяризації літератури завідувач бібліотеки регулярно оформляє тематичні книжкові виставки, добирає літературу для проведення виховних форм діяльності.

Упродовж 2022/2023 навчального року проведено:

- уроків бібліотечно-медійної грамотності – 0,
- книжкових виставок – 18,

- інших форми масової роботи – 16.

№ з/п	Бібліотечно-медійні заходи	Навчальний рік		
		2020/2021	2021/2022	2022/2023
1	Уроки бібліотечно-медійної грамотності	11	13	0
2	Книжкові виставки	21	18	18
3	Інші форми масової роботи	19	12	16

Бібліотека закладу освіти не може працювати не враховуючи мету і завдання освітнього процесу, тому, під час складання планів на рік та на місяць, Валентина Анатоліївна керується планом роботи ліцею.

Читачами бібліотеки є учні, батьки, вчителі, працівники закладу освіти.

Книжковий фонд бібліотеки включає художню, навчальну, науково-методичну, дитячу літературу, літературу для роботи з дітьми з особливими потребами. Фонд бібліотеки розставлено за системою УДК, окремо виділено фонд довідкової літератури і навчальної літератури. Дитяча література розміщена згідно вікових особливостей на спеціальних стелажах, що дає можливість одразу візуально оцінити розмір книги, її ілюстративність, автора та назву.

Усі учні ліцею вільно орієнтуються у книжковому фонді бібліотеки відповідно до їх вікової групи. Здобувачі освіти мають первинні знання про книгу, бібліографію, бібліотеку від загального ознайомлення з бібліотекою до знання змісту окремих розділів книжкового фонду.

У медіатеці-бібліотеці змінено простір завдяки зонуванию приміщення: «Я досліджую світ», «Ділове читання», «Народознавча», «Рідний край», «Зона самостійної роботи», «Зона фондосховища».

Ведеться вся необхідна бібліотечна документація: щоденник бібліотеки, інвентарні книги бібліотечного фонду, книга сумарного обліку бібліотечного фонду, книга обліку книг, прийнятих від читачів взамін загублених, книга обліку книг, подарованих бібліотеці, книга обліку виданих підручників та посібників по класах, картотеки читацьких формулярів, обліку підручників, номенклатура справ бібліотеки.

Валентина СЕРБІНА володіє мистецтвом спілкування з читачами, обізнана з технологіями формування життєтворчості особистості, вміло зароджує у дітей найкращі почуття, розкриваючи засобами літератури широкий світ, що їх оточує. Цілеспрямована діяльність завідувача бібліотеки допомагає учням зорієнтуватися у розмаїтому світі книг, навчає любити й берегти книгу, шанувати працю тих, хто причетний до її появи на полиці книгарні чи бібліотеки.

Під час воєнного стану та в умовах дистанційного навчання практично вся робота бібліотеки відбувалася онлайн. Для зручності користувачів через

вібер-групи учнів та батьків 1-11 класів, класних керівників, колективу ліцею надавалася необхідна інформація та здійснювався зворотний зв'язок. Фотозвіти про проведені заходи розміщувалися на сторінці ліцею у фейсбуці.

Упродовж 2022/2023 навчального року у бібліотеці організовано та проведено різноманітні форми діяльності.

У межах Всеукраїнського місячника бібліотек, який проходив під гаслом «У нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи», відбулися такі заходи як інформаційний паркан «У нас єдина мета» з виставкою виробів патріотичної тематики «Подарунок для солдата» та виставкою плакатів, малюнків, інформаційних повідомлень «В нашій серці Україна», нон-стоп «Ми нація єдина!», презентація «Незвичайні бібліотеки світу», випуск експрес-інформації «Джерелами сучасних знань», створення та розміщення на сторінці ліцею у фейсбуці відеоролика «Бібліотека – центр культури та творчості. Дистанційне навчання».

З метою відзначення 300-річчя з дня народження видатного українського філософа, просвітителя-гуманіста, поета, педагога Г.С. Сковороди, створено відео «300 років від дня народження Григорія Сковороди» та проведено годину-ювілей «Видатні українці: Григорій Сковорода».

Читання та критичне розуміння прочитаного є одним з наскрізних вмінь для формування ключових компетентностей НУШ. Тож, підняття престижу читання – вкрай важливе завдання.

01 лютого учні Олексіївського ліцею долучилися до Всесвітнього дня читання вголос. У цей день завідувач бібліотеки провела голосні читання «Богдан-Ігор Антонич (з приводу «Свята книжки»)» у 2-5, 7 класах. До відзначення приєдналися й класні керівники із заходами:

- інформаційний дайджест, гра-вікторина до Всесвітнього дня читання вголос (11 клас, Світлана СКРИПНИК),
- інтерактивна жартівлива вікторина «Студія казкарів» (2 клас, Любов БІЛИК),
- гра-вікторина «Мільйон казок» (2, 4 класи, Любов БІЛИК, Вікторія МАТЕРНОВСЬКА),
- інформаційна хвилинка «Всесвітній день читання вголос» (3 клас, Ольга ІВАХНЕНКО),
- ранкова зустріч «Читаємо про Україну» (4 клас, Вікторія МАТЕРНОВСЬКА).

У 2022/2023 навчальному році учні Олексіївського ліцею взяли участь у Національному читацькому марафоні «Діти України читають», присвяченому Всеукраїнському тижню дитячого читання – 2023 (Поставка П., 7 клас) та

літературно-художньому конкурсі для дітей «Читай, малюй, вигравай» (Фартушко С., 3 клас) (керівник: Валентина СЕРБІНА).

Одним із напрямів бібліотечно-інформаційної діяльності є книжкові виставки, які використовуються для популяризації літератури до якоїсь певної дати чи події в суспільстві. Валентина Анатоліївна творчо підходить до їхнього оформлення, тому вони завжди доступні, актуальні, наочні, цікаві та естетично оформлені. Протягом навчального року було оформлено такі книжкові тематичні, віртуальні виставки, викладки літератури: «Мрія одна – мирна незалежна Україна», «У рідній мові – цілий світ», «Українська хустка – оберіг крізь віки», «Щедрівочка щедрувала», «Ой весела в нас зима, веселішої нема!», «Біла зимонька прийшла, саньми свята принесла», «Соборність – це єдність і злагода», «Одна єдина соборна Україна», «Тарасове перо», «Великдень – свято родинне», «1939-1945. Ніколи знову», «Вдягніть, сини і дочки, вишиту сорочку».

Сьогодні значення бібліотеки як центру дитячої творчості стає дедалі важливішим. З метою розвитку у здобувачів освіти креативних здібностей, мистецьких талантів, художнього та естетичного смаку, бібліотека ліцею впроваджує в практику творчі майстерні (майстер-класи) з подальшим оформленням виставок учнівських робіт (у 2022/2023 навчальному році організовано такі: «Пташок закликаю з далекого краю», «Збережемо первоцвіти!», «Диво-писанка» та інші).

З цією ж метою діти залучаються й до роботи гуртка «Основи бібліотечно-бібліографічних знань. Палітурна справа», який працює на базі ліцею від Краснокутського ЦДЮТ не перший рік (керівник Валентина СЕРБІНА). Вихованці гуртка – активні учасники й неодноразові переможці різних конкурсів, акцій районного, обласного та Всеукраїнського рівнів.

У бібліотеці постійно проводяться заходи по збереженню та бережливому ставленню до навчальної літератури: бесіди з учнями ліцею та їхніми батьками про збереження підручників «Підручникам – довге життя», робота з боржниками тощо.

Робота бібліотеки закладу освіти знаходиться під постійним контролем адміністрації ліцею. У ліцеї створені належні умови для функціонування бібліотеки. Читачі мають змогу комфортно користуватися книжковим фондом та мережею інтернет.

Не залишаються поза увагою й діти з особливими освітніми потребами. Протягом звітнього періоду формувалося позитивне ставлення до них. Вони залучалися до читання та співпраці, мали можливість отримати досвід, знання, брати участь у роботі гуртка бібліотечно-бібліографічного напрямку.

Валентина Анатоліївна постійно підвищує свій професійний рівень, цікавиться новими формами роботи та займається самоосвітою. У 2022/2023 навчальному році пройшла курси «Медіаграмотність: практичні навички», «Критично мислити – ефективно діяти», «Організація діяльності шкільної бібліотеки в умовах розбудови інформаційного освітнього простору», вебконсультацію «Національно-патріотичне виховання дітей: виклики та пріоритетні завдання». Вона – активний учасник засідань ТМО шкільних бібліотекарів; ділилася практичним досвідом з питань ефективних форм роботи шкільної бібліотеки в умовах дистанційного навчання.

Валентина СЕРБІНА співпрацює з завідувачем сільської бібліотеки з обміну книгами, досвідом роботи. Під час складання звіту про роботу сільської бібліотеки вносяться і показники діяльності бібліотеки ліцею.

Аналіз роботи показав, що бібліотека Олексіївського ліцею на належному рівні здійснювала всебічну інформаційну підтримку освітнього процесу.

Виходячи з вищевикладеного,

НАКАЗУЮ:

1. Схвалити організацію роботи бібліотеки Олексіївського ліцею та її завідувача; визнати стан організації роботи бібліотеки задовільним.
2. Завідувачу бібліотеки Валентині СЕРБІНІЙ:
 - 2.1. Проаналізувати роботу бібліотеки під час воєнного стану й продумати стратегію на майбутнє, враховуючи можливість працювати дистанційно.
 - 2.2. Впроваджувати в практику діяльності сучасні професійні компетентності завідувача бібліотеки щодо формування цифрової грамотності, використовувати нові інтерактивні форми роботи бібліотеки як осередка спілкування та центру інформаційного супроводу інтелектуального розвитку дитини та підвищення педагогічної майстерності вчителя
 - 2.3. Забезпечити удосконалення і посилення контролю за збереженням, прийомом-передачею підручників з класу в клас та роботу щодо пропаганди книги серед учнів та їх батьків як найбільшого надбання людства.
 - 2.4. Формувати в здобувачів освіти свідому потребу в читанні, ознайомлювати учнів з єдиними вимогами по збереженню підручників.
 - 2.5. Створити умови для стимулювання самоосвіти та потреби в опануванні основ інформаційної культури.

- 2.6. Забезпечити доступність фонду бібліотеки для дітей з ООП.
3. Заступнику директора з виховної роботи Світлані ВЕЛЕНТІЙ здійснювати постійний належний контроль за організацією роботи бібліотеки.
4. Контроль за виконання наказу покласти на заступника директора з виховної роботи Світлану ВЕЛЕНТІЙ .

Директор ліцею

Альона ЖЕЛНОВАЧ

З наказом ознайомлені:
Світлана ВЕЛЕНТІЙ
Валентина СЕРБІНА